

Delårsrapport 2. kvartal 2017

SpareBank 1 Skadeforsikring

SpareBank 1 Skadeforsikring

Styrets beretning per andre kvartal 2017

SpareBank 1 Skadeforsikring oppnådde et resultat før skatt per andre kvartal 2017 på 555 mill. kroner. Både forsikringsresultatet og finansinntektene bidrar positivt til resultatet.

Resultatutvikling

Lønnsomheten fra forsikringsvirksomheten er fortsatt god. Per andre kvartal 2017 hadde SpareBank 1 Skadeforsikring et forsikringsresultat på 341 mill. kroner, mot 350 mill. kroner i tilsvarende periode i 2016.

Finansresultatet per andre kvartal 2017 ble 205 mill. kroner sammenlignet med 170 mill. kroner i samme periode i fjor. Økningen skyldes god avkastning i aksjeporteføljen, og da særlig i den internasjonale porteføljen.

Resultat før skattekostnad endte på 555 mill. kroner, en økning på 114 mill. kroner fra fjoråret.

Premieutvikling

Brutto premieinntekter ble 2.708 mill. kroner per andre kvartal 2017, en økning på 62 mill. kroner sammenlignet med i fjor. Opptjent premie for Privatmarkedet er økt med 50 mill. kroner, og Bedriftsmarkedet er økt med 7 mill. kroner.

Inntektsøkningen for Privatmarkedet gjelder hovedsakelig produktgruppene Reise, Motor og Hus. Inntektene for Reise er økt med 10 mill. kroner, og Motor er økt med 26 mill. kroner. For Hus er økningen 13 mill. kroner. Premieinntektene øker i hovedsak som følge av økning i antall forsikrede objekter.

Premieinntekt for egen regning ble 2.689 mill. kroner pr andre kvartal 2017, en økning på 72 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Økning i premieinntekt for egen regning

skyldes lavere avgitt premie til reassurandørene i 2017 enn i 2016.

SpareBank 1 Skadeforsikring har hatt en økning i premiebestanden på 2,2 % i første halvår 2017, tilsvarende en vekst på 117 mill. kroner. Privatmarkedet har vokst med 112 mill. kr, og

Bedriftsmarkedet har hatt en økning på 5 mill. kroner. Bestandsøkningen innenfor Privatmarkedet gjelder hovedsakelig LOfavør produktene Hus, Bil og Reise, men også øvrig Privatmarked øker. Ved utgangen av andre kvartal 2017 har SpareBank 1 Skadeforsikring en total bestandspremie på 5.400 mill. kroner.

Skadeutvikling

Selskapets brutto erstatningskostnader, som er summen av årets erstatninger og avviklingsgevinster, endte per andre kvartal 2017 på 1.632 mill. kroner. Dette er en nedgang på 16 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor.

Årets erstatningskostnader for Privatmarkedet er økt med 21 mill. kroner, mens for Bedriftsmarkedet er årets erstatningskostnader per andre kvartal redusert med 18 mill. kroner. I tillegg er naturskader redusert med 23 mill. kroner sammenlignet med i fjor.

Det er inntektsført 154 mill. kroner i avviklingsgevinster per andre kvartal 2017. Dette er en nedgang på 11 mill. kroner sammenlignet med samme periode i fjor. Årets avviklingsgevinster gjelder hovedsakelig produktgruppene Motor, Ansvar og Yrkesskade.

Per andre kvartal 2017 var brutto skadeprosent 60,3 mot 62,3 prosent for tilsvarende periode i 2016. Nedgangen i skadeprosent på 2 prosentpoeng har sammenheng med forbedret underliggende skadeprosent, samt reduserte naturskader.

Driftskostnader

Totale driftskostnader endte på 686 mill. kroner i halvåret, noe som er en økning med 115 mill. kroner sammenlignet med i fjor. Interne driftskostnader er økt med 103 mill. kroner, og kostnader til provisjoner er økt med 12 mill. kroner.

Brutto kostnadsprosent er økt med 3,7 prosentpoeng til 25,3 prosent per andre kvartal 2017.

Økning i egne driftskostnader skyldes økte personalkostnader og markedsføringskostnader. I tillegg er det kostnadsført et avviklingstap i forbindelse med endring av ansattes pensjonsordninger som forklarer 1,1 prosentpoeng av økningen i kostnadsprosent. Økte provisjonskostnader skyldes økt salgspolisprovisjon og økt bestandsprovisjon.

Pensjonsordninger egne ansatte

I april 2017 vedtok styrene i SpareBank 1 Skadeforsikring AS og SpareBank 1 Forsikring AS endringer i ansattes pensjonsordninger. Gjeldende ytelses- og innskuddsordninger ble avviklet og erstattet med hybridpensjon for alle ansatte. Endringen skal i sum ikke føre til økte personalrelaterte kostnader for selskapet. Samtidig vil volatiliteten i regnskapet fremover, som følge av endringer i estimatavvik på ytelsesordningen, reduseres.

Finansavkastning

Per andre kvartal 2017 endte konsernets netto finansinntekter på 205 mill. kroner, mot 170 mill. kroner for tilsvarende periode i fjor. Finansavkastningen pr andre kvartal ble 2,1 prosent, mot 1,7 prosent i fjor. Økningen i finansinntekter sammenlignet med fjoråret skyldes økt aksjeavkastning, hvor særlig den globale

porteføljen har utmerket seg. Per første halvår 2017 var aksjeavkastningen på 8,0 prosent, mot en negativ avkastning på 0,1 prosent i fjor. Avkastningen på omløpsobligasjoner er imidlertid redusert sammenlignet med første halvår i fjor fra 1,4 til 1,1 prosent. Direkte avkastning innenfor eiendomsporteføljen er også redusert, fra 3,0 til 2,1 prosent. Verdivurdering av eiendomsporteføljen er økt fra 1,2 prosent per andre kvartal 2016 til 1,4 prosent tilsvarende periode i år.

Soliditet og risikoforhold

Det nye Solvens II regelverket trådte i kraft 1. januar 2016. Selskapet anses å være godt kapitalisert sett opp mot de nye regulatoriske kravene. Foreløpige beregninger viser at selskapets solvensmargin per 30.06.17 er 226 prosent. Per første kvartal 2017 var solvensmarginen 215 prosent, mens den var 196 prosent ved utgangen av 2016.

Styret anser at selskapets forretningsmessige eksponering er godt tilpasset dets risikoevne.

Fremtidsutsikter

Den underliggende lønnsomheten i SpareBank 1 Skadeforsikring er fortsatt god, mye takket være tilfredsstillende prising og risikoseleksjon, samt reduserte erstatningskostnader.

Ny teknologi gir stadig mulighet for bedre vurdering av risiko. SpareBank 1 Skadeforsikring investerer løpende i teknologi og kompetanse for å generere og utnytte relevant innsikt. Selskapet investerer også kontinuerlig i nye løsninger for selvbetjente kjøp og selvbetjente oppgjør, og bruken av løsningene øker stadig. Denne satsningen understøtter SpareBank 1 Skadeforsikrings målsetting om å ha markedets mest tilfredse og lojale kunder.

SpareBank 1 Skadeforsikrings finansavkastning for første halvår 2017 var tilfredsstillende. Selskapets kapitalforvaltningsmodell har over tid bidratt til en effektiv og solid forvaltning med moderat risiko. Det forventes et vesentlig resultatbidrag fra finansielle investeringer også i resten av 2017. Styret tar imidlertid hensyn til at det er betydelig usikkerhet knyttet til vurderinger av fremtidige forhold ved

finansielle investeringer.

Basert på den gode underliggende lønnsomheten fra kjernevirksomheten, brukervennlige systemer og god kjennskap til kundenes behov står selskapet sterkt med tanke på å sikre konkurransedyktig lønnsomhet også for resten av året. Det er en iboende risiko for at ekstremvær og større skadehendelser kan føre til svingninger i det

forsikringstekniske resultat. Selskapets reassuranseprogram vil bidra til å begrense denne typen svingninger.

Regnskapet per andre kvartal 2017 er ikke revidert.

Styret i SpareBank 1 Skadeforsikring AS

7. august 2017

RESULTATREGNSKAP

Morselskapet			Konsernet		
30.06.2017	30.06.2016	NOK 1 000	30.06.2017	30.06.2016	31.12.2016
TEKNISK REGNSKAP					
1. Premieinntekter mv.					
2 707 767	2 646 177	1.1. Opptjente bruttopremier	2 707 767	2 646 177	5 358 982
-20 864	-31 644	1.2 - Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier	-20 864	-31 644	-56 614
2 686 904	2 614 533	Sum premieinntekter for egen regning	2 686 904	2 614 533	5 302 368
3 226	1 538	2. Andre forsikringsrelaterte inntekter	3 226	1 538	4 077
3. Erstatningskostnader					
-1 632 407	-1 648 055	3.1 Brutto erstatningskostnader	-1 632 407	-1 648 055	-3 015 029
-25 509	-11 745	3.2 -Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader	-25 509	-11 745	-51 714
-1 657 916	-1 659 800	Sum erstatningskostnader for egen regning	-1 657 916	-1 659 800	-3 066 743
4. Forsikringsrelaterte driftskostnader					
-341 739	-309 531	4.1 Salgskostnader	-341 739	-309 531	-621 141
4.3 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader					
-344 188	-261 329	inkl. provisjoner for mottatt gjenforsikring	-344 188	-261 329	-537 298
8 003	-277	4.4 - Mottatte provisjoner for avgitt gjenforsikring og	8 003	-277	36 093
-677 924	-571 138	Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	-677 924	-571 138	-1 122 345
-148	-414	5. Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	-148	-414	-678
354 142	384 719	Resultat av teknisk regnskap før sikkerhetsavsetninger	354 142	384 719	1 116 679
6. Endring i avsetning for andre tekniske avsetninger					
-12 791	-34 496	Endring i avsetning til andre tekniske avsetninger	-12 791	-34 496	-69 791
-12 791	-34 496	Sum endring i avsetning til andre tekniske avsetninger	-12 791	-34 496	-69 791
341 351	350 223	7. Resultat av teknisk regnskap	341 351	350 223	1 046 889
IKKE-TEKNISKE REGNSKAP					
8. Netto inntekter fra investeringer					
81	60	8.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilkn foretak og			
92 446	108 780	8.2 Renteinntekt og utbytte mv på finansielle eiendeler	92 446	108 780	211 769
50	358	8.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	26 637	35 740	70 172
98 833	-5 598	8.4 Verdiendringer på investeringer	117 173	8 864	36 742
-26 945	18 019	8.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	-26 945	18 019	90 830
-4 210	-1 575	8.6 Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder	-4 210	-1 575	-6 938
160 255	120 044	Sum netto inntekter fra investeringer	205 101	169 828	402 575
8 875		9 Andre inntekter	8 875		
19	-78 760	10 Andre kostnader	19	-78 760	-2 404
169 149	41 284	11. Resultat av ikke-teknisk regnskap	213 995	91 068	400 171
510 500	391 507	12. Resultat før skattekostnad	555 346	441 291	1 447 059
-95 612	-103 331	13. Skattekostnad	-95 612	-103 331	-308 218
414 888	288 177	14. Resultat før andre resultatkomponenter	459 734	337 960	1 138 841
15. Andre resultatkomponenter					
-568	-1 872	15.3 Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte	-568	-1 872	-2 000
142	402	15.8 Skatt på andre resultatkomponenter	142	402	500
414 462	286 707	16. TOTALRESULTAT	459 308	336 490	1 137 341

BALANSE – EIENDELER

Morselskapet			Konsernet		
30.06.2017	30.06.2016	NOK 1 000	30.06.2017	30.06.2016	31.12.2016
EIENDELER					
1. IMMATERIELLE EIENDELER					
50 807	32 779	1.2 Andre ilmmaterielle eiendeler	50 807	32 779	35 124
50 807	32 779	Sum immaterielle eiendeler	50 807	32 779	35 124
2. INVESTERINGER					
2.1 Bygninger og andre faste eiendommer					
2.1.1 Investeringseiendommer					
			1 293 650	1 263 579	1 264 576
2.2 Datterforetak, tilknyttet foretak og felleskontrollerte					
964 344	964 344	2.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og	168	228	168
12 541	12 560	2.2.2 Fordringer på foretak og verdipapirer utstedt av	0	0	68 065
2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost					
1 201 924	1 411 586	2.3.1 Investeringer som holdes til forfall	1 201 924	1 411 586	1 311 348
553 326	272 363	2.3.2 Utlån og fordringer	553 326	272 363	396 313
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi					
925 672	1 056 654	2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	925 672	1 056 654	1 020 443
5 277 890	6 620 735	2.4.2. Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	5 277 890	6 620 735	5 944 631
0	7 959	2.4.4 Finansielle derivater	0	7 959	0
61 230	20 110	2.4.5 Andre finansielle eiendeler	61 230	20 110	97 436
8 996 927	10 366 310	Sum investeringer	9 313 861	10 653 213	10 102 980
3. GJENFORSIKRINGSANDEL AV BRUTTO					
10 207 3.1 Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie					
389 856	540 150	3.2 Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning	389 856	540 150	446 136
389 856	550 357	Sum gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser	389 856	550 357	446 136
4. FORDRINGER					
1 782 835	1 690 578	4.1.1 Forsikringstakere	1 782 835	1 690 578	1 580 865
18 960	10 486	4.2 Fordringer i forbindelse med gjenforsikring	18 960	10 486	55 674
29 792	35 281	4.3 Andre fordringer	34 425	52 971	34 079
1 831 587	1 736 344	Sum fordringer	1 836 220	1 754 035	1 670 617
5. ANDRE EIENDELER					
5.1 Varige driftsmidler					
56 986	93 735	5.2 Bank	161 860	177 841	231 287
2 895	2 655	5.3 Eiendeler ved skatt	13 022	11 848	12 980
59 881	96 391	Sum andre eiendeler	175 220	190 163	244 639
11 329 058	12 782 181	SUM EIENDELER	11 765 964	13 180 548	12 499 495

BALANSE – EGENKAPITAL OG GJELD

Morselskapet			Konsernet		
30.06.2017	30.06.2016	NOK 1 000	30.06.2017	30.06.2016	31.12.2016
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER					
7. INNSKUTT EGENKAPITAL					
132 000	132 000	7.1 Aksjekapital	132 000	132 000	132 000
367 458	367 458	7.2 Overkursfond	367 458	367 458	367 458
319 243	319 243	7.4 Annen innskutt egenkapital	319 243	319 243	319 243
818 701	818 701	Sum innskutt egenkapital	818 701	818 701	818 701
8. OPPTJENT EGENKAPITAL					
884 516	764 249	8.1.3 Avsetning til naturskadekapital	884 516	764 249	831 626
242 594	242 581	8.1.4 Avsetning til garantiordningen	242 594	242 581	241 891
1 625 228	2 744 916	8.2 Annen opptjent egenkapital	2 049 629	3 110 360	1 643 958
2 752 338	3 751 746	Sum opptjent egenkapital	3 176 739	4 117 190	2 717 475
3 571 040	4 570 448	Sum egenkapital	3 995 440	4 935 892	3 536 176
10. BRUTTO FORSIKRINGSFORPLIKTELSER					
2 491 899	2 393 572	10.1 Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	2 491 899	2 393 572	2 158 539
4 075 992	4 559 949	10.3 Brutto erstatningsavsetning	4 075 992	4 559 949	4 216 267
711 598	681 333	Andre tekniske avsetninger	711 598	681 333	709 442
7 279 489	7 634 855	Sum brutto forsikringsforpliktelser	7 279 489	7 634 855	7 084 249
11. AVSETNING FOR FORPLIKTELSER					
-22	-3 169	11.1 Pensjonsforpliktelser	-22	-3 169	-3 829
95 589	103 331	11.2.1 Betalbar skatt	94 017	104 275	1 847
208 274	220 537	11.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt	218 494	232 673	218 494
303 841	320 699	Sum avsetning for forpliktelser	312 490	333 779	216 512
13. FORPLIKTELSER					
35 411	85 827	13.5 Forpliktelser til foretak i samme konsern	35 411	85 827	1 392 470
61 374	54 110	13.1 Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring	61 374	54 110	63 522
2 006	2 328	13.2 Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	2 006	2 328	2 006
8 694		13.4 Finansielle derivater	8 694		1 322
53 238	99 129	13.5 Andre forpliktelser	57 096	118 971	179 225
160 722	241 393	Sum forpliktelser	164 580	261 236	1 638 545
13 965	14 786	14. PÅLØPTE KOSTNADER OG MOTTATTE IKKE OPPTJENTE	13 965	14 786	24 013
11 329 058	12 782 181	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	11 765 964	13 180 548	12 499 495

EGENKAPITAL- KONSERN

KONSERN	Aksjekapita I Overkursfond	Annen innskutt egenkapital	Naturskade fond	Garanti avsetning	Annen opptjent egenkapital	Total egenkapital	
Pr 31 12 16	132 000	367 458	319 243	831 626	241 891	1 643 958	3 536 176
Res før andre reskomp					459 734		
Estimatavvik pensjoner					-568		
Skatt på andre res komp					142		
Totalresultat					459 308	459 308	
Naturskadeavsetning			52 890		-52 890		
Garantiavsetning				703	-703		
Konsernbidrag					-44		-44
Pr 30 06 17	132 000	367 458	319 243	884 516	242 594	2 049 629	3 995 440

EGENKAPITAL – MOR

MOR	Aksjekapita I Overkursfond	Annen innskutt egenkapital	Naturskade fond	Garanti avsetning	Annen opptjent egenkapital	Total egenkapital	
Pr 31 12 16	132 000	367 458	319 243	831 626	241 891	1 264 357	3 156 576
Res før andre reskomp					414 888		
Estimatavvik pensjoner					-568		
Skatt på andre res komp					142		
Totalresultat					414 462		
Naturskadeavsetning			52 890		-52 890		
Garantiavsetning				703	-703		
Korrigerings tidligere års feil					2		
Pr 30 06 17	132 000	367 458	319 243	884 516	242 594	1 625 228	3 571 038

KONTANTSTRØM

Morselskapet		Konsernet	
30.06.2017	30.06.2016 NOK 1 000	30.06.2017	30.06.2016
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER			
510 500	391 507	555 346	441 291
6 454	5 367	6 454	5 367
	Tilgang investeringseiendommer	-10 734	-9 964
	Verdiregulering investeringseiendommer	-18 340	-14 462
-4 354	-1 972	-4 354	-1 972
118 234	98 571	118 234	98 571
3 807	2 050	3 807	2 050
	-80 716		-80 716
-426	-1 470	-426	-1 470
2	Posterings ført direkte mot EK	-44	-140
88 058	10 721	68 065	
-3 228 329	-3 166 464	-3 228 329	-3 166 464
4 060 975	3 905 119	4 060 975	3 905 119
-131 180	-222 012	-131 180	-222 012
101 000	179 000	101 000	179 000
-108 912	78 770	-108 912	78 770
36 206	-8 774	36 240	-9 248
-1 601 906	-1 277 207	-1 604 193	-1 281 991
-339 858	-180 309	-322 148	-168 823
195 240	163 490	195 240	163 490
1 307 417	1 172 878	1 320 894	1 198 387
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER			
-22 137	-6 726	-22 137	-6 726
-22 137	-6 726	-22 137	-6 726
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER			
19 997	16 270		
-1 368 184	-1 230 462	-1 368 184	-1 230 462
-1 348 187	-1 214 192	-1 368 184	-1 230 462
-62 907	-48 039	-69 427	-38 801
119 893	141 774	231 287	216 642
56 986	93 735	161 860	177 841

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapsprinsipper

Delårsregnskapet er utarbeidet i henhold til IAS 34 *Delårsrapportering* jf årsregnskapsforskriften for skadeforsikringsselskaper § 6-2. Delårsrapporten gir ikke fullstendige noteopplysninger som er påkrevd i årsregnskapet, følgelig bør delårsrapporten leses i sammenheng med årsregnskapet for 2016. Årsregnskapet for 2016 finnes på internettsiden www.sparebank1.no.

De samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som ble benyttet i årsregnskapet for 2016 er lagt til grunn i delårsrapporten, med unntak av skatt.

Skattekostnaden i delårsregnskapet er basert på nominell skattesats for året. I tillegg tas det hensyn til effekten av fritaksmetoden for aksjer og avsetninger til fond som regnskapsmessig behandles som egenkapital.

Estimater

I utarbeidelsen av delårsregnskapet har ledelsen benyttet estimater som påvirker regnskapstallene. Et område hvor slike estimater er vesentlig er erstatningsavsetning. Estimert på erstatningsavsetning vurderes til et forventningsrett nivå, noe som innebærer at det ikke er en sikkerhetsbuffer innbakt i denne. Kildene til usikkerhet ved estimering er de samme som ved årsoppgjør for 2016. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Endringene vil bli regnskapsført når eventuelt nytt estimat fastsettes.

Avrundingsdifferanser

Som følge av avrundingsdifferanser kan det være at tall og prosentsatser ikke alltid lar seg summere helt nøyaktig.

Segmentopplysninger

Selskapets virksomhetssegmenter er kontrollert og rapportert i samsvar med kundegruppene. Kundegruppene består av skadeforsikring i det private markedet (PM) og skadeforsikring i næringslivet (BM).

NOK 1000 000	PM	BM	Annet	Resultat inkl natur
	30.06.17	30.06.17	30.06.17	30.06.17
Brutto opptjent premie	2.210,2	433,5	64,1	2.707,8
Brutto påløpne erstatninger	(1.461,5)	(305,8)	(18,5)	(1.785,8)
Brutto gevinst/tap tidligere år	81,4	63,9	8,0	153,4
Driftskostnader	(564,7)	(117,4)	(3,9)	(686,0)
Endring andre tekniske avsetninger	(12,8)	0,0	0,0	(12,8)
Netto reassuranse	(5,3)	(22,5)	(10,5)	(38,4)
Andre forsikringsrel innt/kostn	1,5	0,5	1,1	3,1
Resultat forsikringsvirksomhet	248,8	52,2	40,3	341,3
Segmenteiendeler:				
Kundefordringer	1.503,7	279,1	0,0	1.782,8
Segmentforpliktelse:				
Brutto premiereserver	1.981,8	464,2	45,9	2.491,9
Brutto erstatningsavsetning	2.343,2	1.614,4	118,4	4.076,0

Sesongmessige svingninger

På den forsikringstekniske siden er det lite sesongmessige eller sykliske forskjeller for selskapet totalt. De ulike bransjegruppene kan imidlertid variere med sesongene.

Storskader

Det er ikke meldt om skader på over NOK 10 mill pr første halvår.

NOTE 2 – VERDSETTELSESHIERARKI

Hoveddelen av selskapets finansielle eiendeler er vurdert til virkelig verdi. Virkelig verdi er det beløp den enkelte eiendel kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle eiendeler og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Eiendelene klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av eiendelen.

Nivå 1

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendels virkelige verdi. Eiendeler klassifiseres i nivå 1 dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en armlengdes avstand.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert under nivå 1

- Børsnoterte aksjer hvor det er daglig omsetning og andeler i aksje- og pengemarkedsfond
- Statsobligasjoner og statssertifikater med fast avkastning

Nivå 2

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi for eiendelen ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata. Eiendeler klassifiseres i nivå 2 dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle instrumenter er klassifisert under nivå 2

- Valutaterminer, fremtidige renteavtaler og valutasikring hvis virkelig verdi er derivert fra verdien av underliggende instrument
- Obligasjoner og sertifikater som ikke er noterte, eller er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt

Nivå 3

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata. Eiendeler klassifiseres i nivå 3 dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata.

Selskapet har pr 30.06.17 ingen poster klassifisert under nivå 3.

Bevegelser mellom nivåene skjer når karakter rundt input til verdsettelse endrer seg.

1. halvår 2017

NOK 1 000	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Sum
Verdipapirer - utpekt til virkelig verdi over resultat	1 883 727	4 381 065		6 264 792
<i>Herav aksjer og andeler</i>	925 672			925 672
<i>Herav obligasjoner og sertifikater</i>	958 055	4 319 835		5 277 890
<i>Herav andre verdipapirer</i>		61 230		61 230
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	1 883 727	4 381 065		6 264 792
Derivater		8 694		8 694
<i>Herav valutainstrumenter</i>		8 485		8 485
<i>Herav renteinstrumenter</i>		209		209
Finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi		8 694		8 694

Året 2016

NOK 1 000	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Sum
Verdipapirer – holdt for handelsformål		1 399		1 399
<i>Herav obligasjoner og sertifikater</i>		1 399		1 399
Verdipapirer - utpekt til virkelig verdi over resultat	2 051 895	5 009 216		7 061 111
<i>Herav aksjer og andeler</i>	1 020 443			1 020 443
<i>Herav obligasjoner og sertifikater</i>	1 031 452	4 911 780		5 943 232
<i>Herav andre verdipapirer</i>		97 436		97 436
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	2 051 895	5 010 615		7 062 510
Derivater		1 322		1 322
<i>Herav valutainstrumenter</i>		781		781
<i>Herav renteinstrumenter</i>		541		541
Finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi		1 322		1 322

Avstemming av nivå 3

NOK 1 000	Aksjer og andeler	Obligasjoner og sertifikater	Andre verdipapirer
Inngående balanse		1	
Avhending		-1	
Utgående balanse		0	

Overføring mellom nivå 1 og 2

Finansielle instrumenter til virkelig verdi	Aksjer og andeler	Obligasjoner og sertifikater	Andre verdipapirer
Overført fra nivå 2 til nivå 1 - FVO		64 189	
Flytting av statsobligasjoner fra nivå 2 til 1.			

NOTE 3 – FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI

NOK 1000	1. halvår 2017 Bokført verdi/ virkelig verdi	Året 2016 Bokført verdi/ virkelig verdi
<i>Aksjer og andeler:</i>		
Norske aksjer	176 317	200 301
Utenlandske aksjer	8 288	11 345
Utenlandske aksjefond	741 067	808 797
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi	925 672	1 020 443
<i>Obligasjoner og sertifikater:</i>		
Norske obligasjoner og sertifikater	3 424 948	4 210 694
Utenlandske obligasjoner og sertifikater	1 852 942	1 733 937
Sum obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi	5 277 890	5 944 631
<i>Andre verdipapirer:</i>		
Andre finansielle eiendeler	61 230	97 436
Sum andre finansielle eiendeler til virkelig verdi	61 230	97 436
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	6 264 792	7 062 510

NOTE 4 - DERIVATER

NOK 1 000	1. halvår 2017		Året 2016			
	Kontraktsum	Virkelig verdi eiendeler	Virkelig verdi forpliktelser	Kontraktsum	Virkelig verdi eiendeler	Virkelig verdi forpliktelser
Valutainstrumenter						
Valutaterminer	5 609 076		8 485	2 652 092		781
Sum valutainstrumenter	5 609 076		8 485	2 652 092		781
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross count)	224 400		209	154 400		541
Sum renteinstrumenter	224 400		209	154 400		541
Sum finansielle derivater	5 833 476		8 694	2 806 492		1 322

Oppstilling vedrørende motregningsrett

1. halvår 2017

Finansielle forpliktelser

Instrument	Brutto balanseført beløp	Nettobeløp i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Valutainstrumenter	8 485	8 485	8 485
Renteinstrumenter	209	209	209
Sum	8 694	8 694	8 694

Året 2016

Finansielle forpliktelser

Instrument	Brutto balanseført beløp	Nettobeløp i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Valutainstrumenter	781	781	781
Renteinstrumenter	541	541	541
Sum	1 322	1 322	1 322